

Studiegids

Opleiding tot
Hoogbegaafdheidscoördinator
2020-2021

Introductie

Veel leerkrachten worstelen met de vraag hoe je tegemoet kunt komen aan de (hoog)begaafde leerlingen in je klas, wanneer je 30 leerlingen wilt begeleiden, waaronder meerdere zorgleerlingen. Passend onderwijs aan hoogbegaafden zit in de basisondersteuning, maar hoe verwezenlijk je dat?

Sommige leerlingen hebben meer nodig; dit overstijgt de basisondersteuning.

Sommige leerlingen worden niet aangesproken op hun capaciteiten, krijgen niet het aanbod dat bij hen past en doen niet de nodige vaardigheden op.

Hoe herken je deze hoogbegaafde leerlingen? Hoe begeleid je hem/haar? Leerlingen moeten de kans krijgen om hun talent te laten zien en te ontwikkelen, maar kunnen dat niet alleen.

Hoe zorg je dat dit alles op zodanige wijze in jouw school vorm krijgt, dat er binnen een doorgaande lijn onderwijsaanbod en begeleiding is voor deze leerlingen?

Binnen de opleiding tot hoogbegaafdheidscoördinator leer je op deze en andere vragen antwoord te geven. In deze studiegids wordt toegelicht hoe deze opleiding vormgegeven wordt.

Ster(k) in hoogbegaafdheid: wie zijn wij?

De eigenaar van het bureau Ster(k) in hoogbegaafdheid is Veronique Swillens. Zij is ook degene die de Opleiding tot Hoogbegaafdheidscoördinator verzorgt.

Veronique is gespecialiseerd in hoogbegaafdheid. Oorspronkelijk komt zij met haar voeten uit de onderwijsklei. Dat maakt het voor haar eenvoudig om de theorieën te koppelen aan de dagelijkse onderwijspraktijk. Hands on, praktisch en bevlogen!

Het bureau Ster(k) in hoogbegaafdheid is een bureau gespecialiseerd in hoogbegaafdheid bij basisschoolleerlingen. Naast begeleiding en onderzoek van kinderen, verzorgt Ster(k) in hoogbegaafdheid ook trainingen en workshops op scholen, begeleidt verandertrajecten en biedt advisering. Dit maakt het bureau veelzijdig en dat merk je ook in de opleiding. Hierdoor krijg je een brede blik geboden op de verschillende onderwerpen en zijn er verschillende invalshoeken (zoals die van de school, de leerkracht, de hulpverlener, de ouder) mogelijk. Ster(K) in hoogbegaafdheid is ook onderdeel van een overkoepelende organisatie: Samen voor hoogbegaafdheid.

Er lopen dus met regelmaat meerdere specialisten in de praktijk. Daarnaast beschikken we over verschillende kasten met achtergrondliteratuur en werk- en leermaterialen, die altijd ingezien en bestudeerd mogen worden. Dit levert voor veel deelnemers een bron van inspiratie op.

Onderwerpen

De opleiding bestaat uit 8 contactmomenten: 7 hele dagen en 1 dagdeel. Tijdens de opleidingsdagen komen de volgende onderdelen aan bod.

Dag 1:

Introductie op hoogbegaafdheid:

Wat houden de scholingsbijeenkomsten in? Welke rol speel jij? Welke ruimte kun je nemen om je eigen opleiding vorm te geven?

Theorie over Hoogbegaafdheid, verschillende modellen (o.a. Renzulli, Mönks, Heller)

Welke vooroordelen en feiten zijn er op het gebied van hoogbegaafdheid?

Visie op hoogbegaafdheid

Hoogbegaafd zijn: Holistische benadering: cognitief deel en zijnsluit (o.a. Kieboom, Duran)

Dag 2:

Hoe zie ik ze en hoe koppel ik dat aan onderwijsbehoeften?

Signaleren van Hoogbegaafde kinderen

Profielen Hoogbegaafde kinderen (Betts & Neihart)

Positive desintegration (Dabrowski)

7 uitdagingen (Koenderink)

Dag 3:

Hoe zorg ik dat het ingebed wordt in de school?

Beleid, 1 zorgroute (o.a. Van Gerven)

Verandermanagement: introductie

Onderzoeken:

IQ-testen, psychologische onderzoeken en mis- en dubbeldiagnoses

*Voor dit onderdeel sluit Caroliene Spierings, NVO-orthopedagoog, aan

3

Dag 4:

Wat bied ik?

Compacten, verrijken, versnellen

Diverse werk- en leerstrategieën, geschikt voor HB-leerlingen

Bekende onderwijsmodellen afgezet tegen leerbehoeften HB-ers

Klassenmanagement

Dag 5:

Hoe werken de hersenen?

Werking van het brein

Executieve functies (o.a. Webb)

Executieve functies versus cognitieve functies

Start casus

Dag 6:

Hobbels op de weg:

Perfectionisme en faalangst

Onderpresteren

Mindset (o.a. Dweck)

Dag 7:

Rolverdeling, eigenaarschap en casuswerking:

Coördinerende rol: wat houdt dat in? Hoe kan ik dat vormgeven?

Eigenaarschap

Gesprekken voeren met kinderen

SCAMPER

Contact met ouders

*Voor dit onderdeel sluit een ouder als ervaringsdeskundige aan.

Dag 8:

Terugkommoment:

Presentaties

Certificering

Doelen

In deze opleiding word je opgeleid tot hoogbegaafdheidscoördinator op een basisschool. Het is natuurlijk aan jou en aan de school waar je werkt, hoe die rol uiteindelijk ingevuld wordt. Na de opleiding ben je in ieder geval getraind om:

- Hoogbegaafde leerlingen te kunnen begeleiden, zowel in als buiten de klas (plusklas)
- Je gefundeerde visie op hoogbegaafdheid uit te kunnen dragen
- Een antwoord te hebben op de uitdagingen die hoogbegaafde kinderen ervaren
- Hoogbegaafde kinderen te kunnen signaleren, profielen van hoogbegaafde leerlingen te kunnen herkennen en begeleidingsbehoeften daaraan te koppelen
- Compacten, verrijken en versnellen op verantwoorde wijze toepassen
- Diverse werk- en leerstrategieën toe te passen in je lessen, zodat ook de hoogbegaafde leerlingen aan hun trekken komen.
- Leerlingen te helpen op het gebied van faalangst, perfectionisme, onderpresteren, mindsetproblematiek en overexcitabiliteiten
- Het beleid m.b.t. hoogbegaafdheid vorm te geven en verandermanagement toepassen
- Handelingsadviezen te kunnen formuleren
- Collega's te kunnen informeren
- Collega's te kunnen helpen met hoogbegaafde leerlingen
- Gesprekken te voeren met leerlingen
- In te schatten welke materialen ingezet kunnen worden om doelgericht met deze leerlingen te werken
- In te schatten wat je zelf kunt oppakken en waar en hoe extra hulp ingeschakeld kan worden
- De hoogbegaafde leerling als geheel te zien, incl. het hoogbegaafd zijn

Verder heeft het onderwijs meer vorm gekregen op de eigen school. Je hebt meegewerkt aan het verder ontwikkelen van goed onderwijs aan deze doelgroep. Naast de bovenstaande doelen, werk je dan ook aan een schooldoel.

Ster(k) in hoogbegaafdheid vindt het belangrijk dat je de opgedane kennis in de praktijk kunt brengen. Daarom is deze opleiding een mooie balans tussen praktische handvatten en theorieën, modellen en literatuur. De opleiding maakt gebruik van de nieuwste inzichten. Met deze opgedane kennis en vaardigheden kun je jouw school helpen het onderwijs aan deze doelgroep verder vorm te geven.

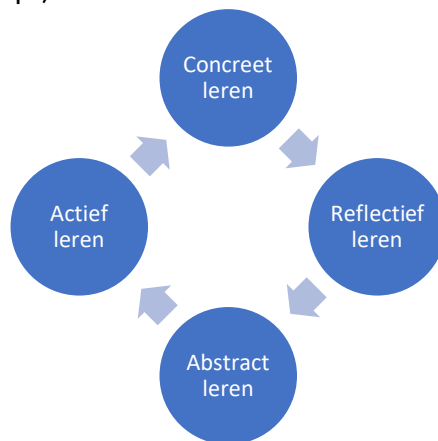
Lesopbouw

Binnen de bijeenkomsten zijn plenaire discussies, korte (groeps)opdrachten, terugkoppeling van de opdrachten en (boek)presentaties onderdeel.

Er wordt gebruik gemaakt van wisselende didactische werkvormen en opdrachten, waaronder middels de taxonomie van Bloom. Met deze laatste wordt een koppeling gemaakt naar het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.

Tijdens de bijeenkomsten wordt de leercyclus van Kolb doorlopen (er wordt steeds op een andere plek ingestapt):

Tijdens de bijeenkomsten wordt er gebruik gemaakt van activerende didactiek, dat wil zeggen dat er van deelnemers een actieve inbreng op alle onderdelen verwacht wordt. Het praktische handelen en de theoretische onderbouwing hiervan zijn beide vertegenwoordigd. Juist de koppeling naar de praktijk is zo belangrijk: Maar wat betekent dat dan voor mij als leerkracht, IB-er, plusklasbegeleider....?

Na elke bijeenkomst worden er opdrachten gegeven. De opdrachten zijn altijd gekoppeld aan wat we behandelen én aan je eigen onderwijspraktijk.

Van elkaar leren, speelt ook een rol bij deze scholingsbijeenkomsten. We werken in kleine groepen, waardoor we effectief kunnen werken. Ook is er hierdoor veel ruimte voor eigenheid en persoonlijke invulling. Naast de uitwisseling tijdens de bijeenkomsten, is intervisie, uitwisselingsbezoeken en maatjesoverleg ook onderdeel.

Verder stel je een portfolio samen van diverse opdrachten. In je opleidingsmap zit een overzicht van deze opdrachten. Tijdens de eerste opleidingsdag wordt dat geïntroduceerd, waardoor je gaandeweg het jaar je portfolio kunt vullen.

Op je portfolio word je uiteindelijk ook beoordeeld. Naast een voldoende/onvoldoende evaluatie ontvang je daarbij ook feedback op de verschillende onderdelen. Bij een onvoldoende

beoordeling zijn er mogelijkheden tot herkansing, inclusief eventuele ondersteuning indien nodig.

Er zal je regelmatig om een evaluatie worden gevraagd. Soms mondeling en bijvoorbeeld na afloop van de opleiding ook schriftelijk. Dit is voor ons input voor zelfreflectie, om de opleiding nóg beter af te stemmen op onze deelnemers en steeds weer alert te blijven op de kwaliteit die we willen leveren.

Opleidingsdagen (aantal, tijd, locatie)

Naast de opdrachten die worden voorbereid of in eigen tijd worden uitgewerkt, zijn er 7 *hele dagen* (van 9.00u – 16.30u) en 1 *dagdeel* (van 13.00-16.30u) contactdagen. Er worden in ieder geval 2 groepen gestart in schooljaar 2020-2021 op de dinsdag en de woensdag. Bij voldoende animo zal er ook een zaterdaggroep gestart worden. Data*:

Dinsdaggroep:

6 oktober 2020

10 november 2020

1 december 2020

12 januari 2021

9 februari 2021

9 maart 2021

6 april 2021

22 juni 2021 (dagdeel)

Woensdaggroep:

7 oktober 2020

11 november 2020

2 december 2020

13 januari 2021

10 februari 2021

10 maart 2021

7 april 2021

23 juni 2021 (dagdeel)

Voorlopige locatie: Ster(k) in hoogbegaafdheid, Unigebouw, Jacob vd Eyndestraat 73 in Voorburg.

Van alle deelnemers wordt volledige aanwezigheid op alle dagen verwacht. Bij afwezigheid volgt een vervangende opdracht, waardoor je toch actief de stof tot je kunt nemen.

*De data zijn voorlopig en zullen zo snel als mogelijk definitief worden vastgesteld.

Wie?

Er is geen specifieke voorkennis m.b.t. hoogbegaafdheid vereist. Wel heb je op jouw school de rol van leerkracht of IB-er, zodat je praktijkervaringen kunt inbrengen en je opgedane kennis ook weer in de praktijk kunt brengen.

Indien je deze rol niet hebt, dan zullen we gezamenlijk kijken of deze opleiding toch voor jou passend kan zijn en op welke wijze dat dan is. Op die manier weet je van te voren wat je kunt verwachten.

Omdat enkele opdrachten gericht zijn op de schoolontwikkeling, is het van belang dat je ruimte krijgt om het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen verder te ontwikkelen (evt. in een team van meerdere collega's).

Je kunt een niveau HBO+ verwachten. De opleiding wordt gegeven met een gezonde snelheid en diepgang.

Wanneer je eerder de cursus "Hoogbegaafde leerling in de klas" gevolgd hebt bij Ster(k) in hoogbegaafdheid, kan er sprake zijn van een beperkte vrijstelling. Dit wordt telefonisch met elkaar besproken en daarna schriftelijk vastgesteld.

Studiebelasting

Bijeenkomsten contacturen: $7 \times 6,75 \text{ uur} = 47,25 \text{ uur}$ en $1 \times 3,5 \text{ uur} = 3,5 \text{ uur}$. Totaal: 50,75 uur

Opdrachten: 48,25 uur

Totale studiebelasting: 99 uur

Omdat de opleiding een periode van 38 weken behelst, kun je rekenen op gemiddeld ongeveer 2,5 uur per week (incl. contacturen).

Certificaat

Bij positieve afronding van de opleiding ontvangt elke deelnemer een certificaat. Je bent daarmee dus gecertificeerd Hoogbegaafdheidscoördinator. Voor veel scholen geldt dat je dan, afhankelijk van de functie die je gaat vervullen, in aanmerking kan komen voor een L11-benoeming (voorheen LB- leerkracht). De school bepaalt uiteraard of deze benoeming ook plaats gaat vinden.

Voorgaande opleidingen zijn gevalideerd geweest door het Lerarenregister.

Op dit moment worden nieuwe aanvragen voor validatie gedaan voor het Lerarenportfolio, de nieuwe versie van het Lerarenregister.

Meer informatie: <https://www.lerarenportfolio.nl/>

Het certificaat zal "lerarenportfolioproof" zijn.

Kosten

De kosten bedragen € 2595,- . Let op: Er geldt een vroegboekorting! Voor 1 juli ingeschreven en betaald, levert je een korting van € 250,- op!

Voor dit bedrag ontvangt de deelnemer minimaal het volgende:

- 7 hele scholingsdagen en 1 dagdeel
- Een opleidingsmap met alle relevante informatie en hand-outs
- E-mailcontact met de trainer
- Feedback op het portfolio, met max. 2 herkansingen
- Bij positieve afronding: certificaat
- Vermelding op de website van Ster(k) in hoogbegaafdheid als hoogbegaafdheidscoördinator (indien gewenst)

Materialen zoals achtergrondliteratuur en studiemateriaal zijn voor eigen rekening. Schatting van deze kosten: ong 100 euro.

Incompany-mogelijkheden

Er zijn ook mogelijkheden om deze opleiding in company te verzorgen: min. 4 deelnemers max. 15 deelnemers op een door de Opdrachtgever aan te wijzen school/locatie. De deelnemers hoeven niet van dezelfde school te zijn. Opdrachtgever organiseert locatie en deelnemers. Hiervoor geldt een veel voordeliger tarief. Voor meer informatie hierover: neem contact met ons op!

8

Informatie en opgeven

Meer informatie over deze opleiding kun je krijgen bij Veronique Swillens:

veronique@sterkinhoogbegaafdheid.nl

Opgeven kan ook via bovenstaand mailadres.

Groepsgrootte: min. 4 personen

Om de kwaliteit te waarborgen en de leereffectiviteit te vergroten, werken we met niet te grote groepen. Daarom geldt vol=vol.

Vermeld bij het opgeven:

- Naam (voor- en achternaam) en school
- NAW gegevens voor facturering
- Je e-mailadres en telefoonnummer
- De naam van de cursus, workshop of opleiding die je wil volgen. Geef daarbij ook de dag aan.

Naar aanleiding van je aanmelding ontvang je een Scholingsovereenkomst, algemene voorwaarden, klachtenregeling en privacyverklaring.

Let op: je inschrijving is pas definitief als je het cursusgeld voldaan hebt en de overeenkomst getekend retour hebt gezonden.